

men jeg troer, at, hvis man skulde gaae ind paa Realiteten, hvilket der for Dieblicket formentlig ingenlunde er tilstrækkelig Anledning til, saa vilde det ogsaa vise sig, at det var ganske anderledes betænkeligt at afgjøre Sagen paa den Maade, som af den ærede Forslagsstiller er betragtet som en naturlig og simpel, ja endog som Noget, Alle maatte være enige om, som Noget, der havde fundet Tilslutning paa det ene og paa det andet Sted, og som Noget, der derfor kunde betragtes som en i og for sig temmelig let Beslutning nu at tage. Jeg troer nu paa ingen Maade, at det forholder sig saaledes; jeg troer, at man, mere med Hensyn til Beskatningsforholdene end med Hensyn til andre Forhold vel maa holde fast paa den gamle Sætning, at Forandringer meget sjældent ere til det Gode. Ved de forskjellige Beskatningsforholds Omordning gjælder det vistnok meget at vogte sig for at bortkaste det, som er bestaaende, og sætte noget Uprøvet og Nyt istedet derfor. Er der nogen Sandhed, som man kan betragte som temmelig almindelig, naar der er Tale om en Theori for Beskatningen, om hvilken jeg iøvrigt troer, at de meest besynderlige Forestillinger ere almindelig udbredte, saa er det den, at gode Skatter det er gamle Skatter, eller, rettere sagt, at gamle Skatter det ere gode Skatter, og nye Skatter ere slette Skatter. Det er en almindelig Regel, at, for at en Stat skal blive god, maa det være en temmelig gammel Stat, og det er en ligesaa almindelig Regel, at de nye Skatter almindeligt ere slette. Dermed vil jeg naturligvis ingenlunde have sagt, at der ikke skulde kunne tænkes en saa absurd Stat, at den, uagtet den havde faaet Tidens Hylde, dog alligevel kunde være værd at affasse. Ja, jeg hører en Stemme bagved mig sige: „Rangskatten“. Ganske rigtigt; der have vi et Exempel paa en Stat, som, uagtet den er gammel, dog alligevel burde affasses. Det er et ganske rigtigt Exempel, og jeg vil netop gribe det mig

tilfaste Ord, som formodentlig dog just ikke var bestemt til at gjøre mig Stillingen lettere, til at vise Berettigelsen af min Tante. Hvis nemlig Rangskatten var en virkelig gammel Stat i den Betydning, hvori jeg urgerer Udrykket, saa var der ingen Grund til at affasse den; hvis den stod fast, og var knyttet til alle bestemte Embedsstillinger, hvis det var en given Sag, at Enhver, der var s. Ex. Contoirchef, havde en vis bestemt med dette Embede uafskilkelig forbunden Rang, og hvis der paa lignende Maade var givet, hele Embedshierarkiet igjennem, at bestemte Rangtitler, bestemte Positioner i Rangskatshydelsen, erhvervedes med Indtrædelsen paa bestemte Trin i Embedshierarkiet, da var Skatten — urimelig, det indrømmer jeg, men ikke skadelig; der var Intet til Hinder for at lade den bestaae til evig Tid; thi forlængst maatte det da have udjævnet sig, og det maatte ved Fastsættelsen af Lønningsforholdene for samtlige Embedsmænd have været taget i Betragtning, at fra den dem tildeelte Løn forlods maatte være at afdrage dette bestemte Fixum; og forlængst vilde det altsaa være blevet fuldkommen ligegyldigt med Hensyn til hele Anordningen af Embedsforholdet, om denne Stat blev forlods afdragen eller ikke. Men nu er Forholdet et andet, og derfor mener jeg, at, uagtet denne Stat er gammel, er den i en vis Betydning bestandig ganske ny; thi den Mand, der har gjort sig særdeles fortjent i en vis Reining, faaer som Belønning denne Stat, og en Anden, der maaskee i en meget ringe Grad har udviklet priselige Egenskaber, bliver fri for at have Stattebyrden paa sig. Jeg troer, at en saadan almindelig Reservation som den, jeg for Tiden har tilladt mig at gjøre, vil ogsaa for Fremtiden kunne betragtes som i og for sig tilstrækkelig; thi ganske sikkert vil man komme til ganske andre Resultater, end dem, der synes at ligge nær forhaanden, naar man vil gaae nærmere ind paa Drøftelsen af Spørgsmaalet selv.